

Vyhodnotenie

Cielené kontroly zamerané na preverenie bezpečnosti a kvality potravinárskej pšenice a pšeničnej múky v SR

Štátna veterinárna a potravinová správa SR nariadila v júli a v auguste vykonať cielené kontroly potravinárskej pšenice a pšeničnej múky na každom stupni potravinového reťazca s cieľom overiť bezpečnosť a kvalitu uvedených komodít na trhu v SR aj v súvislosti so zvýšeným tranzitom obilia z Ukrajiny.

Orgány úradnej kontroly potravín vykonávajú v priebehu celého roka úradné kontroly potravín a úradné odbery vzoriek v celom potravinovom reťazci zamerané obilia a múky na celú škálu ukazovateľov bezpečnosti a kvality. Do 20. septembra 2022 bolo od začiatku roka odobratých 62 úradných vzoriek obilia a 86 vzoriek múk.

Pri cielených kontrolách bola najpodstatnejšia kontrola vysledovateľnosti pôvodu pšenice a múk. V rámci vysledovateľnosti bolo vykonaných 64 úradných kontrol, kedy iba v jednom prípade bol zistený nákup a spracovanie pšenice potravinárskej s pôvodom z Ukrajiny. Pšenica bola nakúpená v mesiaci jún a v čase kontroly sa už v prevádzke nenachádzala, následnou kontrolou spätnej vysledovateľnosti a následným odberom sa potvrdila bezpečnosť a kvalita ukrajinskej pšenice.

Kontrola potravinárskej pšenice

Pri kontrole bolo odobratých 7 vzoriek potravinárskej pšenice, z toho v jednom prípade išlo o pšenicu s pôvodom na Ukrajine, v ostatných prípadoch išlo o slovenskú pšenicu. Vzorky boli analyzované v znakoch mykotoxíny, fyzikálno-chemické ukazovatele, kovy, GMO, rezíduá pesticídov a v prípade vzorky z Ukrajiny aj rádioaktivita.

Ako nevyhovujúca bola vyhodnotená 1 vzorka, išlo o pšenicu s pôvodom zo Slovenska – kedy bola prekročená maximálna hodnota Ochratoxínu A. Vzhľadom nato, že pšenica nesmie byť použitá na potravinárske alebo krmovinárske účely, orgán úradnej kontroly nariadil zákaz používania na ďalšiu výrobu a spracovávanie ako aj následnú likvidáciu.

Kontrola pšeničnej múky

Kontrola bola vykonaná formou odberu vzoriek pšeničnej múky priamo u výrobcov múky. Bolo odobratých 16 vzoriek múky, z toho v jednom prípade išlo o múku zo suroviny s pôvodom na Ukrajine. Všetky odobraté vzorky boli analyzované v znakoch mykotoxíny, fyzikálno-chemické ukazovatele a rezíduá pesticídov. (vyhovujúce boli všetky znaky)

Zo 16 vzoriek bola 1 vzorka vyhodnotená ako nevyhovujúca vzorka, išlo o pšeničnú múku zo Slovenska, ktorá nevyhovela vo fyzikálno – chemických znakoch, konkrétne sa jednalo

o prekročení povolenej hodnoty v znaku popol v sušine. Predmetná múka nebola od výrobcu distribuovaná do žiadnych obchodných sietí.

Záver:

Mlyny spracovávajú obilie slovenského pôvodu. Pri vzorke ukrajinského obilia a múky sa nepotvrdilo zdravotné riziko na požiadavky bezpečnosti a kvality. Tvrdenie, že „v našich mlynoch naozaj končí ukrajinské obilie, ktorého problémom je najmä to, že na Ukrajine majú iné normy v oblasti limitov pesticídov, priemyselných hnojív a správnej farmárskej praxe ako v Európskej Únii“, sa nepotvrdilo.